

KOROŠEČ

Uredništvo in upravništvo v Velikovcu.

List izhaja vsak torek in petek.

Naročnina znaša: celoletno 12 K, polletno 6 K, četrtletno 3 K.

Velikovec, 23. julija 1920.

Cene inseratov: enostopna petlitvrsta ali nje prostor 1 krono. Uradni razglesi po 2 K. Pri naročilu naš 10 objav popust.

Furor Teutonicus.

Celovec omaguje.

Ves svet je spoznal v minuli svetovni vojski Nemce v pravi luči. „Deutschland über alles“ so tako dolgo vpili, da je šlo vse na nje: z „Gott strafe England“ so se tako dolgo pozdravljali, da jih je Bog prav pošteno štrafal; „polentarje“ so zmerjali že nečloveško; (danes pa bi jim bila polenta dobra, samo da bi je kaj bilo) „Die Wacht am Rhein“ pa so prevzeli Francozi.

Ves svet se je sukaj včasi po volji Nemcev — danes pa se suče proti njim. In to jim ne gre v glavo. Nemški meč je zlomljen, zlomila ga jim je antanta. Ker jim tudi to ni šlo v glavo, so lansko leto bezali tako dolgo, da so izkusili tudi naš meč!

Angleži, Francozi in Italjani dobro vedo, kako nevarni ljudje so Nemci. Zato so se tudi proti njim zavarovali. Predpisali so jim, koliko smejo imeti vojaščine (prav malo!) in zaprli so proti njim meje.

Samo proti nam rujejo Vsenemci še zmerom! Povsod drugod so jim meje zaprte, samo mi naj jih odpremo! To zahtevajo od nas. Zakaj pa?

Prvič zato, ker so gladovni, ker bi se na stroške Jugoslavije radi pri nas najedli in bi živež, ki ga imamo, radi spravili v Celovec, Gradec in Dunaj. Oni hočejo nas zajedati, da bi tudi pri nas nastalo pomanjkanje, da bi potem kričali: „Poglejte, kako beraška je Jugoslavija!“ Seveda za Gradec, Dunaj itd. res nimamo dovolj živeža.

Drugič zato, ker imajo zanič denar ter bi ga radi kakor kukovca jajce — zanesli v tuje gnezdo. Za eno našo krono dobijo tri nemške. To bi jim seveda dišalo pri nas. Korošci! Oni bi radi vaše „haržate poravbali“ — kakor so že enkrat pisali — zato naj jim pa mejo odpremo!

Tretjič hočejo — in to je menda glavno — našo trdnjavo šturmat, pa naj jim mi zato odpremo vrata! Spoznali so, da smo koroški Slovenci za Jugoslavijo, spoznali, da nam s poštenimi sredstvi ne morejo blizu, zato pa naj pomaga hudič ali belcebub! Mi naj mejo odpremo, da bi prišla vsa družal kakor lani s „folksverom“ sem, da bi delala zmešnjave, grozila s granatami, požigom in umorom, da bi deloval „Terror des roten Pfeiles“: potem bi šla pšenica zanje v klasje!

Pa ne boš, Miha, kaše pihal, katere nisi zaslužil!

Še smo mi Korošci tu, ki imamo tudi nekaj govoriti, ali naj se naša hiša odpre ali ne!

Prav danes živo vidimo, koliko dobrot je nam prinesla Jugoslavija, kako vlada pri nas mir, red in zadovoljnost. Pri nas ne poznamo rudeče garde, ne rekvizicij in pobojev. Zato hočemo, da ostanejo meje zaprte! Preneumno bi bilo, da bi mi za slab denar futrali one hujskače, ki hočejo našo smrt. Prepričani smo tudi, da se to ne bo nikdar zgodilo.

Ostalo bo samo pri želji Nemcev. Tudi lisica ni prišla do „kislega“ grozdja, ker je viselo previsoko.

Ali ta želja Nemcev nam pove nekaj, kar je za nas posebno razveseljivo. Spoznali so namreč, da Celovec brez nas ne more živeti, zato naj se pa meja odpre.

Mi pa pravimo narobe: Celovec naj pride k nam, potem šele bomo odprli meje. Mi lahko vzdržimo brez Celovca, bomo videli, kako dolgo bo še on brez nas. Kakor vse kaže, mu že zadnja, pa prav zadnja prede.

Torej, gospodje v Celovcu, premislite si!

Slovenski podjunski kmetje!

Če kdo med vami agitira za Nemško Avstrijo, vedite, da je skoraj gotovo od Nemcev za to judeževno delo plačan. Primate vsakega takega človeka za rame, „kehrt euch“ in pri vratih vun z njim. Prišel bo čas, ko bo slovenski narod temeljito in neusmiljeno obračunal z izdajalci. Vsak Čeh ve, kam spada, to je med Čeha, vsak Lah, Oger in Nemec ve, kje je za njega prostor, namreč med brati, samo koroški nemčur, rodom Slovenec, ne ve, kaj je, ali je „mandelc ali vajbelc“. Ves svet se mu smeji. Sram je nas, slovenske Korošce, naših nemčurjev pred celim svetom. Ali ste že kedaj slišali Nemca, da bi rekel: „Jaz sem Slovenec“? Ne! In če bi rekel, bi mu mi sami pljunili v obraz, ker je zatajil svojo mater. Če je Nemec, naj ostane Nemec. Tudi kot tak lahko živi med nami kot popolnoma enakopraven, če je zvest državljan. Ravno tako pa zasluži tudi rojen Slovenec skrajno zaničevanje in da ga narod izpahne iz svoje srede, če za-

taji svoj rod. Zapeljani bratje, odprite oči in spreglejte, dokler je še čas! Vsak človek, ki ima odprte oči in pamet v glavi in ne peska, ve, da bomo mi Slovenci pri glasovanju zmagali z 80% večine. Kje bodo Nemci dobili toliko čokolade, da ozdravijo svoj strahoviti „Durchfall“, ki ga bodo doživeli pri plebiscitu? Slovenski kmetje, glavo po koncu, zmaga je naša! Podjunski slovenski kmet.

Kam pa to pride, kam to gre?

Nemška Avstrija se lahko ponaša, da je država, ki ima največ uradništva in komisarjev. 17% vsega prebivalstva je uradnikov, oziroma njihovih družin, ki jih mora po večini vzdrževati država. To se pravi, da mora približno vsakega šestega človeka rediti država.

Kam to pride, kam to gre, se vidi najlepše na Dunaju, kjer je skoraj 1/3 vsega prebivalstva mestnih uradnikov in drugih uslužbencev, za katere mora skrbeti mestna občina sama. Tem ljudem plača sedaj na leto 1750 milijonov kron. To je sicer ogromna vsota, pa še vendar ne zadostuje. Vsi nastavljeni dunajske mestne občine so te dni zahtevali zopet zvišanje svojih plač in sicer samo za 750 milijonov kron. Če se jim plača ne poviša, hočejo ustaviti delo — štrajkati.

In sedaj je prišla uprava Dunaja v trde škripce. Socijalisti, ki imajo glavno besedo in moč v rokah, bi radi zvišali plače. Pa to je šment, ker ni denarja. Ako ustavijo delo, jim 1. avgusta še navadne plače ne morejo izplačati. O povišanju seveda ne more biti govora. V lepo zagato so spravili organizirani nastavljeni mestne očete in sebe. Kar vsi se prijemljejo za glavo in tarnajo: „Kam pa to pride, kam to gre!“ Dunaj, glava Nemške Avstrije in z njim skoraj cela država, stoji pred bankerotom. Tako pišejo dunajski listi. Kdor ne verjame, naj bere „Neue Freie Presse“ od 12. in 13. t. m.

Kam pa to pride, kam to gre? O tem naj razmišljajo vsi tisti zaslepljeni, ki sili v nemški „zos“ in niso zadovoljni pri nas.

Pa še nekaj naj pregruntajo! Veljava našega denarja povsod raste.

14. t. m. so na Dunaju plačali za 100 naših kron 285 nemško avstrijskih. To se pravi: Blago, za katerega morajo plačati Avstrijci skoro 3000 K, dobimo mi za 1000 naših kron. V Švici, ki ima najboljšo valuto v Evropi, mora plačati Avstrijec za blago, ki je vredno 100 švicarskih frankov, 2670 kron. Jugoslovan ga dobi za tretino.

Kam pa to pride, kam to gre? —

Iz cone B.

Lačna nemška kultura je dospela pri nas na vrhunec. Če nas naši bratje Jugoslovani v kratkem ne odrešijo, smo izpostavljeni naravnost lakoti. V naših loncih še slanega krompirja ne bomo mogli več kuhati, ker je tudi sol na karte.

Zato pa, rojaki, voditelji, merodajne oblasti, premislite našo usodo! Ne čakajte na antanto! Zganite se ter nas rešite nemškega terorizma, kateremu smo izpostavljeni. Drugače nam ni več živeti.

Celovec. (Piše Slovenka-kmetica iz celovške okolice). Ko smo čakali da zvedemo žalostno usodo našega žita in živine pri glavarstvu v Celovcu, vstopi v sobo kmet, lepo oblečen — z brzovjavko v roki. Kmet je Nemeč, vsaj tako sem zvedela od drugih, doma nekje v bližini Celovca. Začel se je sledeči razgovor:

Kmet: Warum muß ich soviel Stück Rinder abliefern, da ich im ganzen kaum zehn Stück besitze, davon aber nur ein Paar Ochsen und eine Kuh dem geforderten Gewichte entsprechen. (300 kg)? Sonst ist noch alles Jungvieh. Könnten Sie, bitte, nicht noch soviel warten, bis die Feldarbeiten zu Ende sind?

Referent: Mit Gewalt wegnehmen kann man vorläufig noch nicht und wir werden halt warten müssen ein wenig.

Toda v tem trenutku vstopi v sobo bivši nadučitelj v Žrelcu, Merlin. Misleč, da je kmet Slovenec, mu reče! Alles soll man Ihnen wegnehmen. Nur eine Kuh soll man ihm lassen, damit wir bei ihm Milch bekommen können. Kmet, ponosen na svojo nemško narodnost in stan, zakriči nad Merlinom: Sie als Deutscher äußern sich so? Sie haben keine Ahnung von der Wirtschaft, Sie Trottel, schauens, daß Sie ausse kummern . . .

Če se že Nemcem tako godi, pomislite, kako še le delajo z nami Slovenci! Rojaki iz cone A! Ko boste imeli glasovnico v roki, premislite dobro, kam boste volili!

Nič tobaka za pipo v Avstriji.

„Neues Grazer Tagblatt“ z dne 22. junija poroča, da se tobak za pipo ne bo več oddajal — wegen Mangel. Zato bodo dajali brez kart „finega turškega“ po 40 K zavojček.

Naše nemčurje, ki kade „fajfo“, bo treba poslati na tobačni post v Avstrijo. Gotovo bodo potem tukaj zadovoljni.

Širite povsod „Korošca“!

Sladkor v N. Avstriji.

Širijo se govorice, da bo meja med obema conoma odpravljena. Ker nekateri tem govoricam verujejo in se vesele, da bo potem sladkor, ki bo menda prihajal iz Nem. Avstrije, veliko ceneji; naj dokaže sledeči dokument, kako bogato je založena Nem. Avstrija s sladkorjem.

Deutschösterreich. Zuckerstelle,
Wien I., Oycowring Nr. 19.

Sacharinausgabe.

Infolge der herrschenden Zuckerknappheit soll in Wien im Juni und in den Ländern im Juli an Stelle von Haushaltszucker Sacharin ausgegeben werden.

Es dürfen infolgedessen unter gar keinen Umständen: in Wien die auf den Monat Juni, in den Ländern die auf den Monat Juli lautenden Zuckerkarten und Bezugscheine in Zucker eingelöst werden.

Hievon sind lediglich ausgenommen die Zuckerkarten für Kranke, Schwangere, stillende Mütter und Kinder unter 6 Jahren, sowie die Bezugscheine der Krankenanstalten und Kleinkinderheime, welche auch in den Sacharinmonaten in Zucker und zwar wie bisher nach Möglichkeit in Weißzucker eingelöst werden.

Wien, am 5. Juli 1920.

Österreichische Zuckerstelle
Mikusch m. p. Mohener m. p.

Gospodarstvo.

Preveč blaga

Imajo nekateri trgovci, ki so si kupičili zaloge v špekulativne namene. Sedaj ponujajo sladkor in kavo po 50 kron, a ljudstvo obeh predmetov ne mara kupovati, ker je prepričano, da se morajo cene še bolj znižati.

Naše žito za Češkoslovaško.

Med našo državo in Češkoslovaško se je sklenil dogovor glede izvoza 1000 vagonov žita.

Dobra letina orehov

bo letos skoraj po vseh krajih naše države. Letošnja zgodnja pomlad je bila za orehe prav ugodna.

Poljedelsko orodje.

Naša osrednja vlada je dobila iz Amerike več vagonov poljedelskega orodja (motik, kos, srpov itd.). Doslej smo dobivali to orodje iz Nemške Avstrije. Odkar pa je Avstrija pod kuratelo, nima premoga, počivajo fabrike, delavce mora pa rediti avstrijski kmet.

Povračilo pridržanih nežigosanih bankovcev.

V zmislu naredbe ministrstva za finance je vrniti o priliki kolkovanja pridržane nežigosane in neveljavno žigosane bankovce. Stranke se pozivljejo, da se zaradi izročitve teh bankovcev zglase pri onem davčnem uradu, v katerega okraj spada zavod, ki jim je bankovce pridržal. Pobotnice, ki so se svojčas izdale o zaseženih bankovcih, naj stranke prineso s seboj in jih naj oddajo blagajni, ko bode vračala dotični denar. — Predsedstvo delegacije ministrstva financ za Slovenijo in Istro v Ljubljani.

Velikovški okraj.

Kotmara vas. Skrivnostna roka je zaznamovala stanovanja vseh naših nemškutarjev. Seveda jim to ni prav, ker že vsako hišo od daleč lahko spoznaš, da v njej stanujejo tisti ljudje, ki so pripravljene na dan ljudske sodbe izdati ali boljše, prodati naše ljudstvo nemški gladoviji in rekviriranju. Ti ljudje so pozabili na vse trpljenje in pomanjkanje med vojsko in nočejo videti stradanje na oni strani meje. Njihova edina želja je, da bi skoraj prišli lačni Nemci, ki bi nam odnesli vse, kar nam je še pustila toča. Kar delajo Slovenci, je vse za nič. Mi ne smemo podpirati ubogih in če jih že podpiramo, morali bi podpirati samo take, ki nas kolnejo na vseh pötih. Če se pripeti kje kakšna nesreča, krivi so zopet Slovenci. Ker je pobila pri Nemcih toča, smo krivi mi, ker smo jim želeli hudo. Da je prišla toča tudi k nam od nemške strani, dolžijo zopet nas, ker prirejamo shode ob nedeljah. Če imaš nesrečo pri svinjah, jo imaš le zato, ker si Slovenec, če pocepajo tudi pri nemčurjih, tedaj je pa vse tiho. Res, ubogi koroški Slovenec, nikdar nisi imel pravice, pa tudi sedaj v zadnjem trenutku ti jo še hočejo ubiti z lažjo in grožnjami. Le pogledjte, kdo je danes vaš sovražnik! Ali niso to tisti posestniki, ki so bili celo vojsko doma na varnem in si pri mlinih, senu, mleku in moki delali denar. Le malo se spomnite na one čase nazaj, kako je bilo takrat, ko ste s klobukom v roki prosili za razne karte, ko ste lačni in samo še napol živi prišli iz fronte, pa se vam je reklo: „Kaj pa hočeš doma, saj imaš tam dovolj jesti!“ To pomislite in vsak bo vedel, kaj mora storiti na dan glasovanja!

Dobria vas. „Griža“ se je pojavila v naši občini. Cela Priblavas je zaradi disenterije — griže — kontumacirana, da se ne zanese v sosednje vasi. Tudi v Podhomu in v Voglah je nekaj slučajev. Pojavili so se tudi posamezni slučajji osepnic. Srčno hvalo izrekamo okr. glavarstvu, ki je dalo občini za bolnike na razpolago 100 kg sladkorja. Morda bi nam hotel tudi g. Koberer odstopiti nekaj saharina od tistih 25 škatelj, ki jih je dobil. Potreba je res velika in mož ga ne potrebuje za sebe, ker je zdrav. Saj itak še ni storil nikoli kaj brezplačno za nas. Vsako črko si je pustil plačati. Če je svoj čas naročeval pluge in drugo kmetijsko orodje, je pri tem le v prvi vrsti koristil svojemu žepu, ker je od vsega imel 20—30% dobička, ki je bil njegov. Dejstvo je: čim več kak trgovec proda, tem več tudi zasluži. Ker nam Koberer ne bo povrnil tistih vojnih posojil, ki jih je izvabil iz naših ubogih kmetov — vse njihove prihranke — pod pretvezo, da je tam najvarneje naložen denar, naj bo sedaj vsaj toliko vesten, da da občini na razpolago tudi tistih 20.348 K, katere je dobil za agitacijo proti nam, a sedaj ne sme in ne more agitirati, ker po njegovem mnenju (pismo z dne 22. 4. 1920 na nemško propagandno vodstvo.) „das Volk durch das rücksichtslose und gemeine Vorgehen des Krašna in einer Weise verscheucht und mutlos ist, daß es mit den führenden Deutschen kaum za reden wagt“. Občina, ki je sedaj v pravičnih rokah, bo zato

skrbela, da dobe ta denar tisti, ki so na Kobererjevo vsiljivo prigovarjanje svoj čas podpisali vojna posojila.

Velikovec. Morala nemškega trgovca. Dne 7. julija so kupili v trgovini Karla Kultererja v Velikovcu trije kmetje ob različni uri enako množino kolomaza (šmir za voze) iste vrste. Prvi, I. K. pd. S., zaveden Slovenec, je plačal za kolomaz 164 K. Drugi M. iz D. — znan nemčur in hujskač je plačal za isto množino 120 K. Tretje kmet, rojen Nemec, tudi poštenjak je plačal 150 K.

Vprašam vas kmetje, ali niso to nemškoavstrijske razmere, če sme Kulterer računati blago vsakemu po svoji volji. Značilno je, posebno to: Slovencu in rojenemu Nemcu — oba poštenjaka — računa kar 30—44 K več ko nemčurju hujskaču. Gotovo je z zadnjim v zlahti!

Opozarjamo na ta škandal naše oblasti in prosimo nujne odpomoči. Zadrževamo, da se ustanovi v Velikovcu urad proti verižnikom in navijalcem cen, sicer bodo naši kmetje segli po samo pomoči! To je drugi tak slučaj v Kultererjevi trgovini.

Grebínski klošter. Če je ženitovanje ali pogreb kaknega nemčurja, se ga udeležijo vsi, kar jih je te sorte, da bi s tem pokazali, koliko jih je. Tudi Petru iz Kleč so skazali to čast. Sicer je pri nas kmetih navada, da se za rajnimi moli, nemčurji so pa že bolj fortšritlich, zato so — politizirali s klobukom na glavi. No, bilo je vse, kar leze in gre po nemčursko in bilo jih je malo, malo. Birtova Julka je vsakega posebej „begrisala“. Strašno je bilo lušno, ker je imela enkrat same „tajčgesindigte“ okoli sebe. Samo to je bil hudir, da točiti ni smela. Saj se da tudi pri suhi mizi sedeti! Potolaži se, Julka, kmalu pridejo Lahji, ti bodo že oni odprli tvoj „bircavs“, pa klošter in vso Koroško bodo „tajč“ naredili.

Iz Grebínja in okolice. Počasi se že pozablja gospodstvo pobeglega vsemogočnega Mannerja v Grebinju. Da ga pa otroci naše doline ne bi pozabili popolnoma, zato skrbi ta gospod sam. Tam na oni strani ima svoj šport pri Heimatsschutzu, ker bi mu bilo drugače preveč dolg čas po našem lepem Grebinju. Živeti tam ne more, zato ga mora zalagati familija ki je ostala tukaj. Seveda, s polnim želodcem potem lahko govori, da je v Celovcu vsega dovolj. Navsezadnje pa smo prehiganemu tiču vendarle pristrigili letance. Pred par tedni so naši orožniki zalotili lovca na Svinški planini, ko je hotel prenesti čez mejo poln rukzak živeža za nikdar siti Mannerjev želodec. Koliko moke in masti je že moralo rajzati čez mejo za te širokoustne lačenbergarje! Naša vlada še pusti njegovo rodbino med nami! (Mannerjev sin je največji hujskač v Grebinju; tudi ob priliki kmetskega tabora je izzival z nemškoavstrijskimi barvami.)

Važenberk. Obijuba dela dolgi! Danes pride Št. Juri in Važenberk z najbližjo okolico na vrsto. Da pa ne bomo Zg. Trušenj izpustili, vam pa kar zdajle povem, da je „Postmajster“, ta stari, ne ta novi, zelo velik prijatelj(?) Slovencev. Sicer govori slovensko samo takrat, kadar kaj potrebuje od Slovencev, drugače pa „nur deutsch pohrusten“.

Včasih je bil še tako prijazen — pa to je bilo še pod staro Avstrijo — da je stranke nahrulil, če so ga v slovenskem jeziku nagovorile. Ta mož in pa njegova boljša polovica — ki ima tak jezik, da ga bo treba sedem let po smrti ubijati sta čisto pozabila, da sta včasih v Št. Jurju piskre prodajala in da sta k temu, kar sta danes in kar imata, le skoz Slovence prišla.

Ja, oberlerer Kulnik in pa ta stari Šturm, to sta dva tiča brez perja. Šturmovi hčerki Tilki pa tudi svetujemo naj rajši gleda na svojih šest otročičev, kakor pa da nosi svoj nos na vsako nemčursko fersamlungo.

Kar se Št. Jurja tiče, tam so že bolj pokvečene jere. Najhujši jezik ima seveda sestra šmarješkega Lovreja Toninca. Predlagamo, da se njen v Nemško Avstrijo segajoči jezik namoči v špirit, vsaj tisti del, kar ga je v Jugoslaviji, to je s požiralnikom in želodcem vred. Sploh bi pa bilo dobro, če bi prišlo nekaj orožnikov za stalno v Št. Juri, da ne bi Šentjurčani in Šentjurčanke špacirale v Nemško Avstrijo in nazaj, kakor bi se jim zljubilo.

Ej, na Važenberk, tam so en gimpeljni. Bivši gostilničar Kogelnik to vam je pravi kerlc. Od Lojzejevega in Mihelnovega vam pa še povedati nočem, da imajo „v senkgruben“ shranjena junaška dela, s katerimi si bašejo neume butice ter trobijo potem še večje neumnosti med svet. Marička pa bo dobila za svoje gobezdanje auszeichnungo, in sicer ji homo obesili na vrat od starega piskradno. Hafnerjev Miha je stramsodjaldej-mokrast, a pardon, pardon, socialdemokrat. Ta tudi takrat heila in nosi pezdece, kadar ga nihče ne vidi. No, pa pezdece naj le nosi, saj pezdeci skupaj slišijo. Sta vsaj dva pezdeca skupaj! Peter na Grunčičah bo tudi marširal malo v luknjo na Sommerfrische, ker je tako dober Slovenec in je hotel nad financarji pokazati svojo moč. Od Eharta nam bodo morda pa Gosinčani kaj povedali. Ne smete misliti, da so samo nekateri Slovenci, po domače nemčurji najbolj vneti za Nemško Avstrijo, še celo Čehoslovaki so taki: kar v Rabelhof pogledjmo. Rabelnov sinko je še celo podpisal za N. A. pobiral; nam bo že Virtov Lojze povedal, kako je bilo. Zato je pa Rabelnova Riči bolj huda na folksverovce, pa se zgliha. Murkove hčere pa si naj zapomnijo, da je s Volksverderberji zguba. Brančurjev Miha naj si tudi to gor zašriba. Mali Št. Vid bomo pa drug bart popeglali.

Breg pri Grabštanju. Slovenke, Pliberčanke, ki ste bile v nedeljo, 4. t. m. v Dolini in ste šle potem na sprehod proti mostu gen. Maistra na Bregu, ali boste mirno trpele, da vas bodo napadale take nemčurske kreature, kakor je to Štefan Schlung. Nastopite pot do pravice, stvar je kaznjiva. Ta zagrizenec mora iz službe! Dosedaj se mu še ni zgodilo ničesar. Misli, da mu ne more nikdo do živega. Pokažite mu ve, da je še pravica na svetu! Torej, na noge!

Grabštanj. V zadnjem dopisu smo delali gospodu dr. Lemmenu veliko krivico, ko smo trdili, da je pobiral podpise za Nemško Avstrijo. Res je bilo le, da je pobiral podpise za to, da bi naši vojaki morali iz cone A proč. Menda

je nabral toliko podpisov, da so se v Parizu kar ustrašili in sklenili, naj se jugoslovanski vojaki takoj zamenjajo z zamorci iz srednje Afrike. Sedaj pa imaš hudiča!

Grabštanj. Minuli četrtek je bil na grabštanjskem pokopališču pokopan tesar Tomaž Humer, doma iz Dobre vasi. Rajni se je dne 16. junija pri prevozu čez Krko s čolnom ob visoki vodi ponesrečil. Šele dne 7. t. m. se je posrečilo orožnikom najti truplo. K zadnjemu počitku ga je spremljalo troje sorodnikov in 35 delavcev.

Grabštanj. Neki kmet iz cone B mi je pravil zadnjo nedeljo, da tam po njivah že sedaj kradejo po cele brazde krompirja. Takih sosedov nas Bog obvaruj! Potentakem pa v Celovcu res ni tako vsega dovolj, kakor pišejo nemški listi!

Grabštanj. V Št. Petru pri Grabštanju, 20 minut od postaje, je znana gostilna pri „Svarcu“. Ima dobro pijačo in še boljšo kuhinjo. Vsak izletnik, ki pride tja, bo zadovoljen. Gospoda iz Velikovca in od drugod, pridite nas večkrat obiskat, pa pevce pripeljite s seboj, ker se po trudopolnem delu tudi mi radi malo porazveselimo.

Grabštanj. Takšni so! Zadnjo soboto sem govoril z mladim fantkom, ki je šel iz otroške sirotišnice k svoji teti v Galicijo. Pripovedoval mi je, s kakšnim strahom je prišel na Muto. V šoli v Celovcu so mu rekli, da so Jugoslovani jako „zleht“, sami razbojniki in „ravbarji“. Ko pa je videl, kako so bili na Muti z njim prijazni, ga je minil tudi strah in vesel jo je primahal v Grabštanj. Rekel mi je: „Ja, hier ist alles ruhig und in Ordnung und die Leute waren so lieb mit mir. Bei uns ist das alles nicht, man lügt uns nur an“. Ja, če že sprevidi tak mali fantek, potem bi bil že skrajni čas, da se tudi velikim ljudem odprejo oči, da vidijo resnico, ki bi jo sedaj že lahko z rokami prijeli.

Šmihelska okolica. Pozor, Šmihelčani, ki ste zavedni Slovenci! Pravite, da nimate nič lačenbergarskih bratcev med seboj, a motite se Vaša tako zavedna vas se hoče pogrezniti v temo. Prmojdunaj, kje pa je vaš pogum, publi, če pa so hvače? Pokažite no tistim par prenapetežem, kje je pot v Lačenbergarijo. Ne pustite se zastrupljati od te sodrge. Torej pokažite se, Šmihelčani, če imate še kaj nekdanje korajže, če ne vam bomo morali priti na pomoč mi, vaši sosedi izpod Pece!

Dolina. Manifestacijski shod v Dolini je bil veličasten. Udeležilo se ga je 4000—5000 ljudi. Ze prav rano zjutraj se je smejalo romarjem zlato sonce z neba.

Marijin oltar je bil bogato in okusno okrašen s cveticami. Dva slavoloka sta pozdravljala romarje. Grabštanjski in pokrški pevski zbor sta prepevala med cerkveno slavnostjo. Romarje, ki so prišli z vlakom, je spremljala godba iz Žel. Kaple. Posamezna društva so imela naravnost krasne napise, najlepšega pevci iz Šmihela ob Krki. Po slovesni sv. maši je zadonela himna „Lepa naša domovina“ in zaigrala godba.

Po opravlilu se je pričel shod. Domači g. župnik Weis pozdravi v imenu krajevnega odbora Nar. sveta množico in otvori shod. Govorili so dr. Čemer, g. Arnuš, dr. Lenart in neko dekle iz Št. Petra na Vaš. Med govori je svirala godba. Z užitkom in zanimanjem je sledilo ljudstvo govornikom. Nato je bila prosta zabava s petjem in godbo.

Mnogo žensk je prišlo v narodnih nošah. Prizor „Vstajenju nasproti“ je jako ugal. Igralke so nastopile v noši, kakeršno so nosile Rožanke leta 1828.

Ni več daleč dan, ko bodo Korošci zopet romali tja, kamor jih vleče srce, kamor jih kliče gosposvetski zvon. Ustoličili bomo našega kneza na Gosposvetskem polju. Iz dna srca se mu bomo tedaj zahvalili za rešitev iz tisočletne sužnjosti.

Po prizoru je bil blagoslov. Zvečer pa smo zažgali kresove. Našteli smo jih po naših gorah okrog 70. Rožani so nam odgovarjali s streljanjem.

Tako smo praznovali preddan sv. Cirila in Metoda.

Boroveljski okraj.

Šmarjeta v Rožu. Ni še dolgo od tega, ko so naši nemčurčki trdili, da imajo 80% ljudi na svoji strani. Danes pa nekoliko bolj ponižno zatrjujejo, da jim manjka samo 10% do zmage. Napredujemo! V dveh tednih so izgubili 40%. Če bo šlo tako naprej, v naslednjih dveh tednih ne bodo imeli nobenega več za seboj, ali bolje, pred seboj, ker oni sami tako ne pridejo iz svojih lukenj. Skrbi nas pošteno, komu bomo potem poplačali nemčurske lumparije.

Pri nas imamo prav lepe gozde. Včasih je bil ta les korito, iz katerega so jedle one prodane duše, ki so poznale samo eno božjo pot, na Humberški grad, a na to so hodili po kolenih. Danes pa vidijo po naših uradih rajši ponosnega koroškega kmeta ko pa grajščinske hlapce. Da to ni všeč našim milijonarjem, se razume. Žele si nazaj grofovске gajzle, ki so znale tako dobro obdelavati hrbe — naših kmetov. Kako bi se dalo to narediti, so skušali sklepati na predvečer sv. Cirila in Metoda v Apačah. Naznanjeni so bili tudi gospodje iz Velikoyca in Žel. Kaple, pa ti so se menda ustrašili svojih imen v „Miru“ in niso prišli. Da so bile Borovlje častno zastopane z mesarjem Antonitschem in drugo podobno gospodo, si lahko mislite. Žal, da smo bili preveč zaposleni s kresovi, katerih je gorelo v naši občini 16, sicer bi jih bili prižgali v glavah teh gimpelnov.

Dnevne vesti.

Tinje. V nedeljo, dne 25. julija 1920 vsi na ljudsko veselico v Tinjah. Spored: Ob 2. uri popoldne slovesna otvoritev dravskega mosta. Potem veselica z govori, gledališko igro, petjem, srečolovom, šaljivo pošto i. t. d. Vstopnina 3 K.

Ruda. Dne 11. julija je upepelil požar hišo in gospodarsko poslopje Jo-

žefa Kranjc na Dobravi, obč. Ruda. Pogorela je tudi vsa oprava in vsi poljski pridelki. Kako je ogenj nastal, se še ni doglalo.

Prevalje. Dne 10. julija so našli v Kotu pri Prevaljah neznanega mitveca. Pri njem so našli steklenico karbolove kisline. Domneva se, da se je najprej zastrupil ter potem obesil.

52 predavanj o Koroški se je zvršilo v tednu od 27. junija do 4. julija po vsej Sloveniji v sedežih sodniških

okrajev. Predavanja je oskrbel Nar. Svet. Tako se je zaneslo zanimanje po vsej Sloveniji za odločilni boj, ki ga bijemo Korošci. Vsa domovina gleda na nas. Delajmo ji čast, da bo lahko ponosna na nas!

Listnica uredništva.

Gg. dopisnikom. Dopisov je preveč, ne moremo vseh priobčiti. Kar ne bo zastarelo, priobčimo s časom.



Potrni in žalostni naznanjamo vsem kolegom in znancem pretresljivo vest, da je naš preljubljeni in spoštovani tovariš, blagajnik Kluba koroških akademikov

Franjo Horvat

stud. medic.

iz Prevalj na Koroškem izgubil dne 8. t. m. pri kopanju v Savi svoje mlado, nadepolno življenje.

Velikovec, 16. julija 1920.

Klub koroških akademikov.

Pozor! Slovenski urar. Pozor!

Naznanjam slavnemu občinstvu otvoritev svoje delavnice za popraviljanje ur vsake vrste in sistema. Potrudil se bom, da ustrežem sl. občinstvu hitro in zanesljivo, ter prošim za obisk. Avberšek Gašpar, urar, Velikovec, v Čarfovi hiši.

Ženitvena ponudba. Mladenič v državni službi se želi v svrhu poznejše ženitve seznaniti z gospodičino lepe zunanosti v starosti 20-24 let. Le resne ponudbe s sliko naj se pošiljajo na upravo „Korošca pod šifro „Neoma deževana preteklost“. Prednost imajo gospodičine, ki imajo nekaj premoženja.

Fr. Anatole: Kuhinja pri Kraljici gosji nožici.

Roman. Poslovenil Oton Župančič. V Ljubljani 1920. Narodna knjižnica. Natisnila in založila Zvezna tiskarna. Strani 297. Cena 34 K.

Najlepše letovišče

v Jugoslovanski Koroški je

„Klopinjsko jezero.“

Izvrstna oskrba. Pojasnila daje ravnateljstvo hotela „Klopinjsko jezero“

Mlada krava, dobra molznica, se proda. Kje, pove upravništvo.

Posestvo malo, vzamem v najem ali g. kupim. Naslov pove uprava „Korošca“.

Cement najboljše kakovosti prejme v kraikem Koroška gospodarska družba Sinčavas. Gospodarski odbori in drugi interesenti naj se takoj obrnejo na imenovano družbo.

Proda se **omara za obleko,** iz črešnjevga lesa. Naslov pove upravništvo.

Primešaj krmi Mastin!

Enkrat na teden primešaj krmi pest praška Mastin. Ob pomanjkanju krme, ko se uporabljajo nadomestna sredstva za krmla, pa se primeša dvakrat na teden. Redilni prašek Mastin je dobil najvišje kolajne na razstavih v Londonu, v Parizu, v Rimu in na Dunaju. Tisoči gospodarjev hvallijo Mastin, ko ga enkrat poizkusijo, in ga ponovno rabijo. 5 zavojev praška Mastin zadostuje za 6 mesecev za enega prasiča ali vola, da krmo popolnoma prebavi.

Ako se Mastin pri Vas v lekarnah in trgovinah ne dobi, potem ga naročite po pošti. 5 zavojev Mastina K 30:50 poštnine prosto na dom.

Mazilo zoper garje

(naftomazilo) uniči pri ljudeh garje, lišaj, srbečico, kožne bolezni, izpušcaje. Pri živini uniči garje. 1 lonček 6, po pošti 12 K 50 v.

Lekarna Trnkoczy
Ljubljana, Kranjsko. Zraven rotovža.

Mariborska eskomptna banka, podružnica Velikovec

Telefon št. 7 (interurban).

Mestni trg št. 141.

Račun pošt. ček. urada SHS v Ljubljani: 11.695.

Centrala Maribor

Podružnica Murska Sobota

sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju; dovoljuje vsakovrstne kredite pod najugodnejšimi pogoji; akreditivi na vsa tu- in inozemska mesta.

Podružnica izvršuje vse v bančno stroko spadajoče posle.

Blagajna je odprta od 1/2 9. do 12. ure in od 15. do 16. ure (3. do 4. ure popoldne).

Izvršuje nakazila v tu- in inozemstvo. Kupuje in prodaja devize, valute in vrednostne papirje ter eskomptira trgovske menice. Daje pojasnila vsak čas brezplačno.